

143

ZÁKON

ze dne 4. dubna 2001

**o ochraně hospodářské soutěže
a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

hospodářské soutěže proti nekalé soutěži²⁾ a při poskytování veřejné podpory.³⁾

ČÁST PRVNÍ

OCHRANA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět zákona

(1) Tento zákon upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen „zboží“) proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem, jejímu ohrožení (dále jen „narušení“)

- a) dohodami soutěžitelů (§ 3 odst. 1),
- b) zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo
- c) spojením soutěžitelů.

(2) Na soutěžitele, kteří na základě zvláštního zákona nebo na základě rozhodnutí vydaného podle zvláštního zákona poskytují služby obecného hospodářského významu,¹⁾ se tento zákon vztahuje, jen pokud jeho uplatnění neznemožní poskytování těchto služeb.

(3) Tento zákon se vztahuje i na jednání soutěžitelů, k němuž došlo v cizině, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž na území České republiky.

(4) Tento zákon se nevztahuje na jednání podle odstavce 1, jejichž účinky se projevují výlučně na zahraničním trhu, pokud z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nevyplývá něco jiného.

(5) Tento zákon se dále nevztahuje na ochranu

§ 2

Vymezení některých pojmů

(1) Soutěžiteli podle tohoto zákona se rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.

(2) Relevantním trhem je trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

HLAVA II

DOHODY NARUŠUJÍCÍ SOUTĚŽ

§ 3

(1) Dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, jsou zakázány a neplatné,⁴⁾ pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

(2) Z dohod zakázaných podle odstavce 1 jsou zakázány zejména dohody, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže proto, že obsahují ujednání o

- a) přímém nebo nepřímém určení cen, popřípadě o jiných obchodních podmínkách,

¹⁾ Například zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), § 23 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění zákona č. 442/2000 Sb., § 9 zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů.

²⁾ § 44 a násl. obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 370/2000 Sb.

³⁾ Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.

⁴⁾ § 39 občanského zákoníku, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

- b) omezení nebo kontrole výroby, odbytu, výzkumu a vývoje nebo investic,
- c) rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů,
- d) tom, že uzavření smlouvy bude vázáno na přijetí dalšího plnění, které věcně ani podle obchodních zvyklostí a zásad poctivého obchodního styku s předmětem smlouvy nesouvisí,
- e) uplatnění rozdílných podmínek vůči jednotlivým soutěžitelům při shodném nebo srovnatelném plnění, jimiž jsou někteří soutěžitelé v hospodářské soutěži znevýhodněni,
- f) tom, že účastníci dohody nebudou obchodovat či jinak hospodářsky spolupracovat se soutěžiteli, kteří nejsou účastníky dohody, anebo jim budou jinak působit újmu (skupinový bojkot).

(3) Týká-li se důvod zákazu jen části dohody, je zakázána jen tato část. Pokud však z povahy dohody, jejího obsahu, účelu nebo z okolností, za nichž k ní došlo, vyplývá, že ji nelze od ostatního obsahu oddělit, je zakázána a neplatná celá dohoda.

§ 4

(1) Dohody o převodu nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví⁵⁾ nebo části těchto dohod jsou zakázané, jestliže nabyvatele omezují způsobem, který přesahuje rozsah zákonné ochrany těchto práv.

(2) Zákaz podle odstavce 1 se nevztahuje na dohody nebo jejich části obsahující ujednání o

- a) omezení nabyvatele práva nebo licence, jestliže jsou odůvodněna zájmem převodce práva či poskytovatele licence na řádném užití předmětu ochrany, nebo
- b) závazcích nabyvatele práva nebo licence k výměně zkušeností nebo k poskytnutí licencí k patentům na zlepšení či na užití předmětu ochrany, pokud to odpovídá vzájemným závazkům převodce práva či poskytovatele licence.

§ 5

Horizontální a vertikální dohody

(1) Dohody soutěžitelů, kteří působí na stejné úrovni trhu zboží, jsou horizontálními dohodami.

(2) Dohody soutěžitelů, kteří působí na různých úrovních trhu zboží, jsou vertikálními dohodami.

(3) Za horizontální dohody se považují i smíšené dohody soutěžitelů, kteří působí současně na téže horizontální úrovni i na různé vertikální úrovni trhu zboží; v pochybnostech se má za to, že se jedná o horizontální dohodu.

§ 6

(1) Zákaz dohod podle § 3 odst. 1 se nevztahuje na

- a) horizontální dohodu, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 5 %,
- b) vertikální dohodu, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 10 %, nestanoví-li Úřad vyhláškou tento podíl vyšší.

(2) Vynětí ze zákazu dohod podle odstavce 1 se netýká těchto dohod, i když splňují podmínky stanovené v odstavci 1

- a) horizontální dohody o přímém nebo nepřímém určení cen nebo o rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů,
- b) vertikální dohody o přímém nebo nepřímém určení cen kupujícímu pro další prodej zboží nebo o poskytnutí kupujícímu pro tento další prodej úplné ochrany na vymezeném trhu,
- c) jednotlivé dohody, které jsou součástí souboru dohod ohledně stejného, srovnatelného nebo zaměnitelného zboží, pokud

1. společný podíl účastníků dohod tvořících soubor, u nichž se alespoň na jedné straně účastní stejný soutěžitel, na relevantním trhu přesahuje procentní hranice stanovené v odstavci 1, nebo
2. souborem vertikálních nebo smíšených dohod je přístup na relevantní trh soutěžitelům, kteří nejsou účastníky těchto dohod tvořících soubor, omezen a hospodářská soutěž na tomto trhu je podstatně narušena kumulativním účinkem paralelních sítí podobných vertikálních nebo smíšených dohod uzavřených pro distribuci stejného, srovnatelného nebo zaměnitelného zboží.

§ 7

(1) Zjistí-li Úřad při výkonu dozoru nebo z jiného podnětu, že byla uzavřena zakázaná dohoda (§ 3 až 6),

⁵⁾ Například zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků, ve znění zákona č. 116/2000 Sb., zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění zákona č. 116/2000 Sb., zákon č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů.

tuto skutečnost v rozhodnutí deklaruje a zároveň tímto rozhodnutím plnění této dohody do budoucna zakáže.

(2) Soutěžitelé mohou podat Úřadu návrh na určení, zda určitá jejich dohoda podléhá zakazu podle § 3 až 6.

§ 8

Soutěžitelé mohou požádat Úřad o povolení individuální výjimky ze zakazu dohod podle § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1, pokud dohoda

- a) přispěje ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a vyhrazuje spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích,
- b) neuloží soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů podle písmene a), a
- c) neumožní soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu zboží, jehož dodávka nebo nákup je předmětem dohody.

§ 9

(1) Řízení o povolení individuální výjimky podle § 8 se zahájí na návrh alespoň jednoho účastníka dohody. Návrh musí obsahovat obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení, sídlo nebo bydliště, popřípadě místo podnikání, předmět podnikání a údaje o podílu na trhu zboží, důvody, pro které je výjimka ze zakazu dohod požadována, a musí k němu být přiložena dohoda, pro niž je výjimka požadována. Podrobnosti o náležitostech návrhu na povolení individuální výjimky ze zakazu dohod může Úřad stanovit vyhláškou podle § 26. Zahájení řízení o povolení výjimky Úřad neprodleně oznámí v Obchodním věstníku a stanoví lhůtu pro podání námitek proti jejímu povolení.

(2) Splňuje-li dohoda všechny předpoklady podle § 8 písm. a) až c), Úřad výjimku povolí na dobu nejvýše 5 let. V rozhodnutí o povolení výjimky může Úřad stanovit podmínky a omezení ve prospěch zachování účinné soutěže nebo podmínit trvání výjimky splněním závazků, které k tomuto účelu přijali navrhovatelé před zahájením řízení o povolení výjimky nebo v jeho průběhu.

(3) Rozhodnutí o povolení výjimky nebo o zamítnutí návrhu na povolení výjimky vydá Úřad do 2 měsíců ode dne zahájení řízení; do této lhůty se nezapočítává doba ode dne doručení výzvy Úřadu soutěžiteli, aby návrh na povolení individuální výjimky doplnil nebo odstranil nejasnosti v něm obsažené v souladu s odstavcem 1, do dne, v němž soutěžitel návrh takto doplní. Nevydá-li Úřad v této lhůtě rozhodnutí o návrhu na povolení výjimky, již o tomto návrhu nerozhoduje a má se za to, že uplynutím této lhůty Úřad výjimku povolil na dobu, na niž byla navrhovatelem požadována, nejdéle však na dobu 2 let. Na dohodu, pro kterou Úřad povolil výjimku, se nevztahuje zákaz

podle § 3 odst. 1 nebo § 4 odst. 1 dnem nabytí právní moci rozhodnutí o povolení výjimky nebo dnem uplynutí lhůty podle tohoto odstavce.

(4) Úřad může na návrh účastníků dohody, z jejíhož zakazu Úřad povolil výjimku, rozhodnout o prodloužení doby trvání výjimky. Úřad při rozhodování o povolení výjimky nebo o jejím prodloužení vezme v úvahu především stav soutěžního prostředí na relevantním trhu daného zboží.

(5) Úřad z vlastního podnětu nebo na návrh alespoň jednoho z účastníků dohody rozhodnutí o povolení výjimky ze zakazu dohod zruší anebo změní tím, že omezí výjimku, anebo stanoví nové podmínky pro její trvání, jestliže

- a) se podstatně změnilly podmínky, které byly pro její povolení rozhodné,
- b) účastníci dohody jednájí v rozporu s podmínkami a závazky uvedenými v rozhodnutí o povolení výjimky nebo povolené výjimky zneužívají, nebo
- c) rozhodnutí o povolení výjimky bylo vydáno na základě nepravdivých nebo neúplných podkladů, údajů a informací nebo bylo podvodně získáno.

(6) Pro řízení o návrhu podle § 7 odst. 2 a pro obsah návrhu platí přiměřeně ustanovení odstavce 1. Úřad může rozhodnutí o návrhu podle § 7 odst. 2 zrušit nebo změnit; pro toto zrušení nebo změnu rozhodnutí platí obdobně podmínky stanovené v odstavci 5.

HLAVA III

DOMINANTNÍ POSTAVENÍ A JEHO ZNEUŽÍVÁNÍ

§ 10

(1) Dominantní postavení na trhu má soutěžitel nebo společně více soutěžitelů (společná dominance), kterým jejich tržní síla umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích.

(2) Tržní sílu podle odstavce 1 Úřad posuzuje podle hodnotového vyjádření zjištěného objemu dodávek nebo nákupu na trhu daného zboží (tržní podíl) dosaženého soutěžitelem nebo soutěžiteli se společnou dominancí v období, které je zkoumáno podle tohoto zákona a podle dalších ukazatelů, zejména podle hospodářské a finanční síly soutěžitelů, právních nebo jiných překážek vstupu na trh pro další soutěžitele, stupně vertikální integrace soutěžitelů, struktury trhu a velikosti tržních podílů nejbližších konkurentů.

(3) Nebude-li pomocí ukazatelů podle odstavce 2 prokázán opak, má se za to, že dominantní postavení nezaujímá soutěžitel nebo soutěžitelé se společnou dominancí, kteří ve zkoumaném období dosáhli na trhu menší než 40% tržní podíl.

§ 11

(1) Zneužívání dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů je zakázáno. Zneužitím dominantního postavení je zejména

- a) přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění,
- b) vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku, že druhá smluvní strana odebere i další plnění, které s požadovaným předmětem smlouvy věcně ani podle obchodních zvyklostí nesoúvisí,
- c) uplatňování rozdílných podmínek při shodném nebo srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž jsou tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni,
- d) zastavení nebo omezení výroby, odbytu nebo výzkumu a vývoje na úkor spotřebitelů,
- e) dlouhodobé nabízení a prodej zboží za nepřiměřeně nízké ceny, které má nebo může mít za následek narušení hospodářské soutěže,
- f) odmítnutí poskytnout jiným soutěžitelům za přiměřenou úhradu přístup k vlastním přenosovým sítím nebo obdobným rozvodným a jiným infrastrukturním zařízením a tito jiní soutěžitelé z právních nebo jiných důvodů nemohou bez spoluužívání takového zařízení působit na stejném trhu jako dominantní soutěžitelé, kteří přitom neprokáží, že takové spoluužívání není z provozních nebo jiných důvodů možné anebo je od nich nelze spravedlivě požadovat.

(2) Zjistí-li Úřad při výkonu dozoru nebo z jiného podnětu, že došlo ke zneužití dominantního postavení, tuto skutečnost rozhodnutím deklaruje a zároveň tímto rozhodnutím takové jednání do budoucna zakáže.

(3) Soutěžitelé mohou podat Úřadu návrh na určení, zda určité jejich jednání je či není zneužitím dominantního postavení.

HLAVA IV SPOJOVÁNÍ SOUTĚŽITELŮ

§ 12

Vymezení pojmů

(1) Ke spojení soutěžitelů dochází přeměnou⁶⁾ dvou nebo více na trhu dříve samostatně působících soutěžitelů.

(2) Za spojení soutěžitelů podle tohoto zákona se považuje i nabytí podniku⁷⁾ jiného soutěžitele nebo jeho podstatné části smlouvou o prodeji podniku.

(3) Za spojení soutěžitelů podle tohoto zákona se rovněž považuje, jestliže jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jeden podnik, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, zejména

- a) nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů, nebo
- b) smlouvou nebo jinými způsoby, které jim umožňují určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele.

(4) Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se rovněž považuje založení nového soutěžitele společně kontrolovaného více soutěžiteli (dále jen „společně kontrolovaný podnik“), který dlouhodobě plní všechny funkce samostatné hospodářské jednotky, a toto spojení nemá za cíl ani za následek koordinaci soutěžního chování zakladatelů společného podniku.

(5) Založení společně kontrolovaného podniku, jehož účelem je koordinace soutěžního chování jeho zakladatelů, kteří zůstanou na trhu i nadále nezávislymi soutěžiteli, se posuzuje jako dohoda soutěžitelů podle hlavy druhé.

(6) Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se nepovažuje kvalifikovaná účast banky v právnické osobě vzniklá splacením emisního kurzu akcií započtením pohledávky banky za touto právnickou osobou, pokud je tato kvalifikovaná účast držena po dobu záchranné operace nebo finanční rekonstrukce této právnické osoby nejdéle po dobu 1 roku. Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se rovněž nepovažuje, jestliže soutěžitelé, jejichž podnikání zahrnuje obchodování s cennými papíry, získají přechodně, nejvýše na dobu 1 roku, podíly jiného soutěžitele za účelem jejich prodeje, pokud nevykonávají hlasovací práva spojená s těmito podíly s cílem určit nebo ovlivnit soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele. Na žádost banky nebo soutěžitele, který je obchodníkem s cennými papíry, Úřad může lhůtu 1 roku přiměřeně prodloužit.

(7) Za spojení soutěžitelů podle odstavce 2 se rovněž nepovažuje přechod některých působností statutárních orgánů soutěžitelů na osoby vykonávající čin-

⁶⁾ § 69 obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 370/2000 Sb.

⁷⁾ § 5 obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 370/2000 Sb.

nost podle zvláštních právních předpisů, např. likvidátora⁸⁾ a správce konkursní podstaty.⁹⁾

§ 13

Spojení soutěžitelů podléhající povolení Úřadu

Spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu, jestliže

- a) celkový celosvětový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů za poslední účetní období je vyšší než 5 miliard Kč, nebo
- b) celkový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 550 milionů Kč a alespoň dva ze spojovaných soutěžitelů dosáhli každý čistého obratu nejméně 200 milionů Kč za poslední účetní období.

§ 14

Výpočet obratu

(1) Čistým obratem¹⁰⁾ spojujících se soutěžitelů se rozumí čistý obrat dosažený jednotlivými soutěžiteli pouze při činnosti, která je předmětem jejich podnikání. Nejsou-li soutěžitelé podnikateli, rozumí se čistým obratem pouze obrat dosažený při činnosti, k níž byli založeni nebo kterou běžně vykonávají.

(2) Do společného čistého obratu se zahrnují čisté obraty dosažené

- a) všemi spojujícími se soutěžiteli,
- b) osobami, které spojující se soutěžitele kontrolují, a osobami, které jsou spojujícími se soutěžiteli kontrolovány,
- c) osobami, které kontroluje stejná osoba, jež kontroluje nejméně jednoho ze spojujících se soutěžitelů,
- d) osobami, které jsou kontrolovány společně dvěma či více osobami uvedenými v písmenech a) až c).

(3) Do společného čistého obratu spojujících se soutěžitelů se nezahrnuje ta část obratu, která byla dosažena prodejem zboží mezi spojujícími se soutěžiteli a osobami, které tyto soutěžitele kontrolují nebo které jsou těmito soutěžiteli kontrolovány, jakož i mezi osobami uvedenými v odstavci 2 písm. c) a d).

(4) Spojuje-li se pouze část soutěžitele, do čistého

obratu se zahrnuje pouze ta část obratu, kterého dosáhla spojující se část soutěžitele.

(5) Došlo-li v průběhu 2 let mezi týmiž soutěžiteli ke dvěma a více spojením spočívajícím v převodu části podniku na jiného soutěžitele, posuzují se taková spojení společně jako spojení jedno.

(6) U bank¹¹⁾ se čistým obratem rozumí součet výnosů, zejména výnosů z úroků, z cenných papírů a majetkových účastí, z poplatků a provizí a zisků z finančních operací. U pojišťoven¹²⁾ se čistým obratem rozumí součet předepsaného pojistného podle všech uzavřených pojistných smluv.

§ 15

Zahájení řízení

(1) Řízení o povolení spojení se zahájí na návrh.

(2) V případech podle § 12 odst. 1, 2 a 4 jsou povinni podat společný návrh na povolení spojení všichni soutěžitelé, kteří se hodlají spojit přeměnou, mají nabýt podnik jiného soutěžitele nebo jeho podstatnou část smlouvou o prodeji podniku nebo mají založit společně kontrolovaný podnik; v případech podle § 12 odst. 3 je povinen podat návrh na povolení spojení soutěžitel, který má získat možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik.

(3) Soutěžitelé jsou povinni podat návrh na povolení spojení nejpozději do 7 dnů od uzavření smlouvy zakládající spojení nebo od jiného způsobu získání kontroly nad jiným soutěžitelem. V případě nabídky převzetí účastnických cenných papírů¹³⁾ jsou povinni podat návrh na povolení spojení před jejím zveřejněním.

(4) Návrh na povolení spojení musí obsahovat odůvodnění a další náležitosti stanovené vyhláškou (§ 26), včetně dokladů osvědčujících skutečnosti rozhodné pro spojení.

(5) Soutěžitelé mohou oznámit Úřadu záměr uskutečnit spojení podle § 12 a podat návrh na jeho povolení kdykoliv před lhůtou podle odstavce 3.

§ 16

Rozhodnutí o povolení spojení

(1) Zahájení řízení o povolení spojení Úřad oznámí v Obchodním věstníku neprodleně po ob-

⁸⁾ § 70 a násl. obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 370/2000 Sb.

⁹⁾ § 14 a násl. zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ § 2 písm. a) zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

¹³⁾ § 183a a 183b obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

držení návrhu na jeho povolení a stanoví lhůtu pro podání námitek proti tomuto spojení.

(2) Po zahájení řízení Úřad posoudí, zda spojení podléhá jeho povolení. Nepodléhá-li spojení povolení Úřadu, vydá o tom do 30 dnů od zahájení řízení rozhodnutí. V případech, kdy spojení podléhá povolení Úřadu a kdy jím nevznikne nebo nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vydá v téže lhůtě rozhodnutí, kterým spojení povolí. Zjistí-li Úřad, že spojení vzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže, písemně to v téže lhůtě oznámí účastníkům řízení a sdělí, že pokračuje v řízení.

(3) Nevydá-li Úřad rozhodnutí o návrhu na povolení spojení ve lhůtě podle odstavce 2 anebo účastníkům řízení písemně nesdělí, že z důvodů podle odstavce 2 pokračuje v řízení, má se za to, že uplynutím této lhůty Úřad spojení povolil.

(4) Oznámí-li Úřad účastníkům řízení podle odstavce 2, že pokračuje v řízení o návrhu na povolení spojení, je povinen vydat rozhodnutí do 5 měsíců od zahájení řízení, v případě spojení, k němuž došlo převzetím nabídky účastnických cenných papírů, do 2 měsíců od zahájení řízení. Nevydá-li Úřad v těchto lhůtách rozhodnutí o spojení, má se za to, že uplynutím těchto lhůt spojení povolil.

(5) Do lhůt podle odstavců 2 a 4 se nezapočítává doba ode dne doručení výzvy Úřadu soutěžiteli, aby návrh na povolení spojení doplnil nebo odstranil nejasnosti v něm obsažené, do dne, v němž soutěžitel návrh požadovaným způsobem doplní. Je-li rozhodnutí Úřadu o návrhu na povolení spojení zrušeno soudem, běží lhůty podle odstavců 2 a 4 znovu ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí.

(6) Spojení lze zapsat do obchodního rejstříku až poté, co rozhodnutí Úřadu, kterým se povoluje spojení, nabude právní moci.

§ 17

Posuzování spojení

(1) Při rozhodování o návrhu na povolení spojení Úřad posuzuje zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu všech spojení dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční sílu, právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojení dotčené trhy, možnost volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývoj nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřeby a zájmy spotřebitelů a výzkum a vývoj, jehož výsledky jsou k prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži.

(2) Úřad návrh na povolení spojení zamítne, jestliže spojení by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu.

(3) V rozhodnutí o povolení spojení může Úřad stanovit podmínky a omezení ve prospěch zachování účinné soutěže nebo podmínit trvání povolení splněním závazků, které k tomuto účelu přijali spojující se soutěžitelé před zahájením řízení o povolení spojení nebo v jeho průběhu.

§ 18

Odklad uskutečňování spojení

(1) Před právní mocí rozhodnutí Úřadu o povolení spojení nesmí soutěžitelé určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování kontrolovaného soutěžitele, zejména výkonem hlasovacích práv spojených s držetím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů nebo jinak získané kontroly.

(2) Jestliže Úřad zjistí, že soutěžitelé uskutečnili spojení bez toho, aniž by podali návrh na povolení spojení, může Úřad uložit soutěžitelům povinnost prodat podíly, převést podnik nabytý spojením nebo jeho část, zrušit smlouvu nebo učinit jiná opatření, která jsou nezbytná k obnovení účinné soutěže na relevantním trhu.

(3) Úřad může na návrh soutěžitelů rozhodnout o povolení výjimky ze zákazu uskutečňování spojení podle odstavce 1, jestliže jim nebo třetím osobám jinak hrozí závažná škoda nebo jiná závažná újma. Návrh na povolení výjimky mohou soutěžitelé podat současně s návrhem na povolení spojení nebo kdykoliv v průběhu řízení. Návrh musí být písemný a odůvodněn.

(4) O návrhu na povolení výjimky podle odstavce 3 Úřad rozhodne neprodleně, nejpozději do 30 dnů po jeho obdržení. Při rozhodování o povolení výjimky Úřad vezme v úvahu kromě škody a jiné újmy následky výjimky na hospodářskou soutěž na relevantním trhu. Pro stanovení podmínek a omezení povolení výjimky platí ustanovení § 17 odst. 3 obdobně. Nevydá-li Úřad v této lhůtě rozhodnutí, má se za to, že výjimka byla povolena.

§ 19

Zrušení rozhodnutí o povolení spojení

(1) Úřad může zrušit rozhodnutí o povolení spojení, jestliže zjistí, že spojení povolil na základě podkladů, údajů a informací, za jejichž úplnost, správnost a pravdivost odpovídají účastníci řízení a které se ukázaly zcela nebo zčásti nepravdivé nebo neúplné, nebo povolení bylo dosaženo tím, že účastníci řízení uvedli Úřad v omyl, nebo pokud jednají v rozporu s podmínkami, omezeními nebo závazky, kterými Úřad podmínil povolení.

(2) Řízení o zrušení rozhodnutí o povolení spojení může Úřad zahájit do 1 roku od zjištění skutečností uvedených v odstavci 1, nejpozději však do 5 let, kdy k těmto skutečnostem došlo.

HLAVA V

ÚŘAD

§ 20

(1) Působnost Úřadu je upravena zvláštním právním předpisem.¹⁴⁾ Úřad kromě pravomocí podle jiných ustanovení tohoto zákona

- a) vykonává dozor nad tím, zda a jakým způsobem soutěžitelé plní povinnosti vyplývající pro ně z tohoto zákona nebo z rozhodnutí Úřadu vydaných na základě tohoto zákona,
- b) zveřejňuje návrhy na povolení individuálních výjimek ze zákazu dohod a na povolení spojení soutěžitelů a zveřejňuje jím vydaná pravomocná rozhodnutí.

(2) Při výkonu dozoru podle odstavce 1 písm. a) může Úřad zahájit řízení z vlastního podnětu. Při výkonu dozoru postupuje Úřad přiměřeně podle § 21.

HLAVA VI

ŘÍZENÍ U ÚŘADU

§ 21

(1) Účastníkem řízení je ten, o jehož právech nebo povinnostech stanovených tímto zákonem má být v řízení rozhodnuto. Úřad může přiznat postavení účastníka řízení i osobě, jejíž práva nebo povinnosti mohou být rozhodnutím Úřadu vydaným podle tohoto zákona podstatně dotčeny, pokud tato osoba před ukončením řízení o přiznání postavení účastníka řízení Úřad požádá.

(2) V řízení o dohodách narušujících hospodářskou soutěž následkem kumulativního účinku paralelních sítí podobných vertikálních dohod uzavřených pro distribuci stejného, srovnatelného nebo zaměnitelného zboží podle § 6 odst. 2 písm. c), kdy jednou ze stran těchto dohod je vždy tentýž soutěžitel, který jejich uzavření jiným soutěžitelům navrhuje, může Úřad omezit okruh účastníků řízení jen na tohoto soutěžitele.

(3) Návrh na zahájení řízení směřující proti soutěžitelům, kteří jsou účastníky dohod narušujících hospodářskou soutěž, nebo soutěžitelům zneužívajícím dominantní postavení nebo proti orgánům veřejné správy, popřípadě návrh podaný ve věcech mimo působnost tohoto zákona je podnětem k šetření, o jehož přijetí, odmítnutí či postoupení jinému orgánu Úřad písemně uvědomí navrhovatele bez vydání rozhodnutí. Jestliže ve věci, která je předmětem podání, Úřad zahájí řízení z vlastního podnětu, uvědomí podavatele

o výsledcích šetření nebo o vydání rozhodnutí jen v případě, není-li účastníkem řízení podle odstavce 1.

(4) V řízeních vedených Úřadem podle tohoto zákona jsou soutěžitelé povinni podrobit se šetření Úřadu. Pro účely těchto šetření je Úřad oprávněn vyžadovat od soutěžitelů, a pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, od orgánů veřejné správy podklady a informace potřebné pro svoji činnost a prověřovat jejich úplnost, pravdivost a správnost. K tomuto účelu jsou zaměstnanci Úřadu oprávněni vstupovat na pozemky, do všech objektů, místností a dopravních prostředků, které jsou místem prověřování, nahlížet do obchodních knih a jiných obchodních záznamů, pořizovat si z nich výpisy a na místě požadovat ústní vysvětlení.

(5) Soutěžitelé jsou povinni poskytnout Úřadu na jeho vyžádání úplné, správné a pravdivé podklady a informace ve lhůtě jím stanovené a umožnit jejich prověření způsobem podle odstavce 4. Tato povinnost se vztahuje rovněž na orgány veřejné správy, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(6) Při vyžádání podkladů a informací Úřad uvede právní důvod a účel šetření a upozorní na to, že za jejich neposkytnutí nebo neumožnění jejich prověření může Úřad uložit pokutu podle § 22.

(7) Na návrh účastníka řízení, nebo jeví-li se to z povahy věci potřebné, Úřad nařídí ústní jednání. Úřad může k ústnímu jednání předvolat jako svědky osoby, jejichž informace mohou přispět k úplnému, skutečnému a spolehlivému zjištění stavu věci.

(8) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, postupuje se v řízení u Úřadu podle správního řádu.¹⁵⁾

HLAVA VII

POKUTY A OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

§ 22

(1) Úřad může rozhodnout o uložení pokuty

- a) do výše 300 000 Kč tomu, kdo zaviněně neposkytne Úřadu ve stanovené lhůtě požadované podklady a informace nebo tyto podklady a informace poskytne neúplné, nepravdivé či nesprávné, nevydá požadované obchodní knihy nebo jiné obchodní záznamy nebo neumožní jejich prověření způsobem podle § 21 odst. 4, popřípadě se jiným způsobem odmítne podrobit šetření podle tohoto zákona,
- b) do výše 100 000 Kč tomu, kdo se bez závažných důvodů nedostaví k nařízenému ústnímu jednání

¹⁴⁾ Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 187/1999 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

nebo odmítne svědeckou výpověď, popřípadě jinak ztěžuje průběh řízení.

(2) Úřad může soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 000 000 Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončený kalendářní rok, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 4 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 nebo nesplnili povinnosti stanovené v § 15 odst. 2. Při rozhodování o výši pokuty Úřad přihledne zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování tohoto zákona.

(3) Za nesplnění vykonatelného rozhodnutí může Úřad uložit soutěžitelům pokutu do výše 1 000 000 Kč.

(4) Pokuty podle odstavců 1 a 3 může Úřad ukládat opakovaně.

(5) Pokuty podle odstavců 1 až 3 lze uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy se o porušení zákazu nebo nesplnění povinnosti stanovených tímto zákonem Úřad dozvěděl, nejpozději však do 10 let, kdy k porušení zákazu nebo nesplnění povinnosti došlo.

(6) Uložené pokuty vybírá a vymáhá Úřad. Výnos z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 23

(1) Zjistí-li Úřad porušení zákazů nebo nesplnění povinností v případech uvedených v § 22 odst. 2, může ve lhůtě podle § 22 odst. 5 rozhodnout podle povahy věci o uložení opatření k nápravě a stanovit pro jeho splnění přiměřenou lhůtu.

(2) Opatření k nápravě nesmí být svým obsahem a rozsahem ukládáno nad rámec účelu tohoto zákona. Uložení opatření k nápravě nevyklučuje souběžné uložení pokuty podle § 22 odst. 2.

(3) Pro uložení pokuty za nesplnění vykonatelného rozhodnutí o uložení opatření k nápravě platí obdobně ustanovení § 22 odst. 3.

HLAVA VIII

POVINNOST MLČENLIVOSTI A ZACHOVÁNÍ OBCHODNÍHO TAJEMSTVÍ

§ 24

Osoba v pracovněprávním nebo jiném vztahu k Úřadu, na jehož základě vykonává pro Úřad činnost, při níž se dozví skutečnost tvořící předmět obchodního tajemství nebo důvěrnou informaci, je povinna o nich zachovat mlčenlivost, a to i po skončení tohoto vztahu.

HLAVA IX

KARTELOVÝ REJSTŘÍK

§ 25

(1) Úřad vede rejstřík dohod, z jejichž zákazu povolil, prodloužil nebo zrušil výjimku, nebo dohod, u nichž Úřad na návrh soutěžitele určil, zda dohoda podléhá zákazu dohod, (dále jen „kartelový rejstřík“).

(2) Kartelový rejstřík obsahuje

- obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení soutěžitele, jeho právní formu, identifikační číslo, sídlo nebo bydliště, popřípadě místo podnikání a změny těchto údajů po dobu trvání výjimky,
- doklad o obsahu dohody, den vydání a nabytí právní moci rozhodnutí o povolení výjimky, dobu trvání výjimky,
- podmínky, za nichž byla výjimka povolena,
- den vydání a nabytí právní moci rozhodnutí o omezení, prodloužení nebo zrušení výjimky, popřípadě o stanovení nových podmínek jejího povolení nebo o určení, zda dohoda podléhá zákazu dohod.

(3) Účastníci dohody jsou povinni neprodleně sdělit Úřadu všechny změny údajů podle odstavce 2 písm. a), které nastaly po nabytí právní moci rozhodnutí o povolení nebo prodloužení výjimky, nejpozději však do 15 dnů ode dne, kdy k těmto změnám došlo.

(4) Kartelový rejstřík je veřejný. Každý má právo do něj za přítomnosti zaměstnance Úřadu nahlížet a pořizovat si z něho pro svou potřebu opisy a výpisy.

HLAVA X

USTANOVENÍ ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 26

Zmocňovací ustanovení

(1) Úřad vyhláškou povolí obecné (blokové) výjimky ze zákazu podle § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1 pro vybrané druhy vertikálních dohod, dohod o specializaci, výzkumu a vývoji, poskytování technologií, distribuci a servisu motorových vozidel a dohod v oblasti pojišťovnictví a dopravy.

(2) Úřad může ze zákazu podle § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1 vyhláškou povolit další obecné výjimky pro určité druhy dohod, jestliže zjistí, že narušení soutěže, ke kterému by obecná výjimka vedla, je převáženo výhodami pro jiné účastníky trhu, zejména pro spotřebitele.

(3) Úřad může vyhláškou nebo rozhodnutím vůči jednotlivému soutěžiteli výhody obecné výjimky odejmout, pokud by v důsledku vývoje na trhu účinky

dohod podléhajících obecné výjimce nesplňovaly podmínky pro povolení individuální výjimky podle § 8.

(4) Úřad vyhláškou stanoví podrobnosti o náležitostech návrhu na povolení spojení. Úřad může vyhláškou stanovit podrobnosti o náležitostech návrhu na povolení individuální výjimky ze zákazu dohod.

§ 27

Přechodná ustanovení

(1) Výjimky udělené Úřadem podle dosavadní právní úpravy se považují za výjimky vydané podle tohoto zákona.

(2) Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních předpisů.

§ 28

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.
2. Zákon č. 495/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 286/1993 Sb.

§ 29

V zákoně č. 286/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb. a zákona č. 600/1992 Sb., se čl. I, II a IV zrušují.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 132/2000 Sb.

§ 30

V zákoně č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze, se článek XVI zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 31

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.